

د رسامي هنر

پنځم ټولګي

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هـ ش

ملي سرود

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ايماق، هم پشه ٻان
لکه لمر پرشنه آسمان
لکه زره وي جاويдан
وايو الله اکبر وايو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د توري
دا وطن د ټولوکور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجردی
براھوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل حليېي
په سينه کې د آسيا به
نوم د حق مودی رهبر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

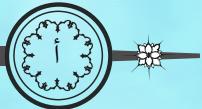

د پوهنۍ وزارت

د رسامی هنر

پنځم ټولګي

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هـ.ش.

د کتاب خانګړتیاوې

مضمون: د رسامي هنر

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د هنر برخې د درسي کتابونو مؤلفین

ادیت کوونکي: د پښتو ژبې د ادیت دیپارتمنت غړي

ټولگۍ: پنځم

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکي: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تأليف لوی ریاست

څپروونکي: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوی ریاست

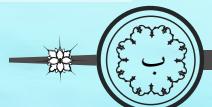
د چاپ کال: ۱۳۹۷ هجري شمسی

د چاپ ځای: کابل

چاپ خونه: بهير مطبعه

برپښنالیک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وېش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوریت د پوهنې وزارت سره محفوظ دي. په بازار کې یې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغروونکو سره قانوني چلنډکېږي.

د پوهنې ۵ وزیر پیغام

اقرأ باسم ربك

د لوی او ببنونکي خدای ﷺ شکر په خای کوو، چې مور ته یې ژوند رابنبلی، او د لوست او لیک له نعمت خخه یې برخمن کري يو، او د الله تعالی پر وروستي یېغمبر محمد مصطفى ﷺ چې الهي لومړنی پیغام ورته (لوستل) و، درود وايو.

څرنګه چې ټولو ته بنکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمريز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د ګران هېواد بنوونيز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. بنوونکي، زده کوونکي، کتاب، بنوونځي، اداره او د والدينو شوراګانې د هېواد د پوهنې نظام شپرگونې بنستيز عناصر بلل کيري، چې د هېواد د بنوونې او روزنې په پراختيا او پرمختيا کې مهم رول لري. په داسي مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هېواد په بنوونيز نظام کې د دې او پراختيا په لور بنستيزو بدلونونو ته ژمن دي.

له همدي امله د بنوونيز نصاب اصلاح او پراختيا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړي ټوبونو خخه دي. همدارنګه په بنوونځيو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي بنوونيزو تأسیساتو کې، د درسي کتابونو محتو، کيفيت او توزع ټه پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې خای لري. مور په دې باور يو، چې د باکيفيته درسي کتابونو له شتون پرته، د بنوونې او روزنې اساسی اهدافو ته رسپدلي نشو.

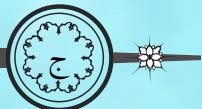
پورتنيو موخو ته د رسپد او د اغېنزاک بنوونيز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توګه، د هېواد له ټولو زړه سواندو بنوونکو، استادانو او مسلکي مدیرانو خخه په درناوي هيله کوم، چې د هېواد بچيانو ته دې د درسي کتابونو په تدريس، او د محتوا په لېر دلو کې، هیڅ دول هڅه او هاند ونه سېموي، او د یوه فعال او په ديني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زيار او کوشنس وکړي. هره ورڅ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤوليت په درک سره، په دې نيت لوست پیل کري، چې د نن ورڅي ګران زده کوونکي به سبا د یوه پرمختالي افغانستان معماران، او د تولني متمند او ګڼور او سېدونکي وي.

همدا راز له خورو زده کوونکو خخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانګه ده، غوبښته لرم، خو له هر فرصت خخه ګه پورته کري، او د زده کري په پروسه کې د خيرکو او فعالو ګيونوالو په توګه، او بنوونکو ته په درناوي سره، له تدريس خخه بشه او اغېنزاکه استفاده وکړي.

په پاي کې د بنوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د بنوونيز نصاب له مسلکي همکارانو خخه، چې د دې کتاب په ليکلو او چمتو کولو کې یې نه ستري ګډونکي هلي خلې کري دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷺ له دربار خخه دوى ته په دې سېڅلې او انسان جوړونکي هڅي کې بریا غواړم.

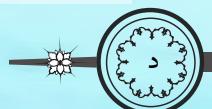
د معاري او پرمختالي بنوونيز نظام او د داسي ودان افغانستان په هيله چې وګړي یې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

د پوهنې وزیر
دكتور محمد ميرويس بلخي

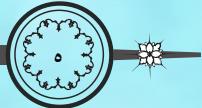

ټولې سچو

د لوست شمېره	سرليک	مخ
۱	دانار او بهي رسمول	۱
۲	دانار او بهي رنگه کول	۳
۳	لاسي کار	۵
۴	اصلی رنگونه	۷
۵	خيالي رسم	۹
۶	د سبو رسمول	۱۱
۷	د سبو رنگول	۱۳
۸	د دونې رسمول	۱۵
۹	خيالي رسمونه	۱۷
۱۰	د مرغانو د پېښو رسمول	۱۹
۱۱	د مرغانو د پېښو رنگول	۲۱
۱۲	بي طرفه رنگونه	۲۳
۱۳	د هندسي شکلونو رسمول	۲۵

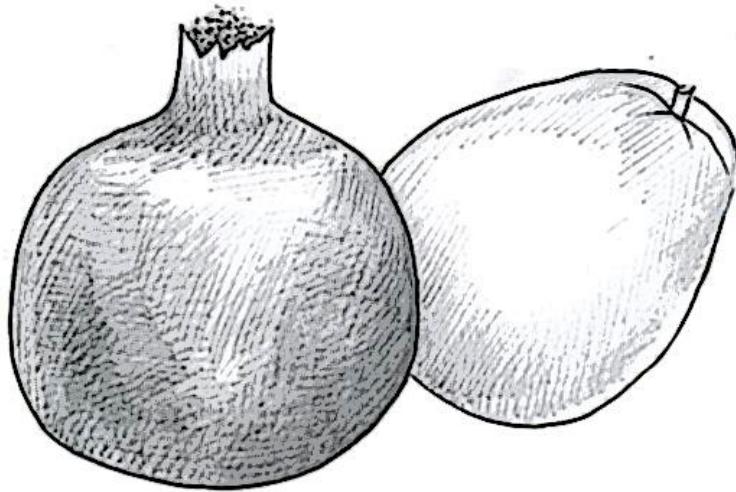
مختصر	سرليک	د لوست شمېره
۲۷	د هندسي شکلونو رنگول	۱۴
۲۹	لاسي کار	۱۵
۳۱	د غوايي د سر رسمول	۱۶
۳۳	د آس د سر رنگول	۱۷
۳۵	د ګل رسمول	۱۸
۳۷	د ګل رنگول	۱۹
۳۹	د مرغه رنگول	۲۰
۴۱	د طوطي رنگول	۲۱
۴۳	د پانه په واسطه تاپه کول	۲۲
۴۵	د ابتکاري رسمونو او شکلونو جورول	۲۳
۴۷	ډيزاين جورول	۲۴
۴۹	د ډيزاين رسمول	۲۵
۵۱	د ډيزاين رنگول	۲۶
۵۳	د پنسل په واسطه د ډيزاينونو رسمول	۲۷
۵۵	د افغاني جامو رنگول	۲۸
۵۷	د تاريخي آثارو رسمول	۲۹
۵۹	تاريخي آثار	۳۰
۶۱	دويمه برخه دښوونځي لارښوود	۳۱

د انار او بهي رسمول

موخه: زده کوونکي به د انار او بهي له رسمولو او پرداز کولو سره آشنا شي.

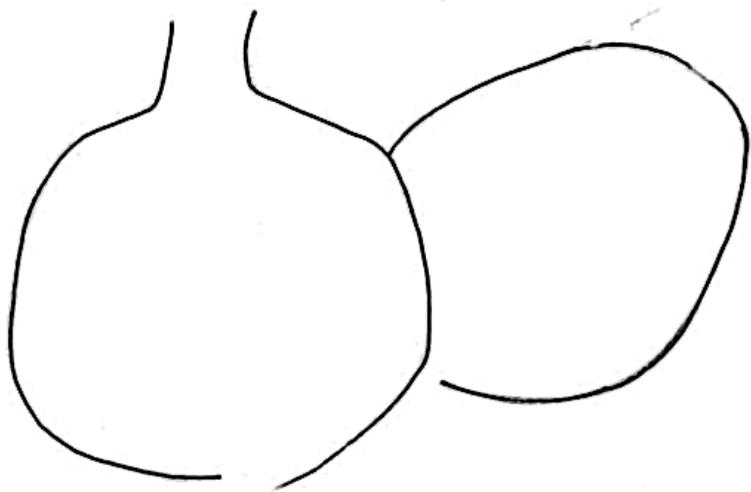
- پونتنې: • کله مو پر پنسل انار او يا بهي رسم او پرداز کړي دي؟
- آيا ويلاي شئ چې د انار او بهي انځورونه يو له بل خخه څه توپير لري؟

دویم انځور

فعالیت

لاتدی انخور په تتو خطونو په پنسل رسم کړئ، سیوری او نورو پراوونو ته یې ژوره پاملننه وکړئ او بیا یې پرداز کړئ.

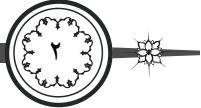

لومړۍ انخور

کورنۍ دندہ

په خپله خوبنې له پورتنیو میوو څخه یوه یې په کتابچو کې رسم کړئ.

۲۳

د انار او بهي رنگول

موخه: زده کوونکي به د بهي او انار له رسمولو او رنگولو سره
اشنا شي.

- پونتنې:
- د انار او بهي رنگونه خه توپير لري؟
  - انار او بهي په کومو رنگونو رنگولي شئ؟

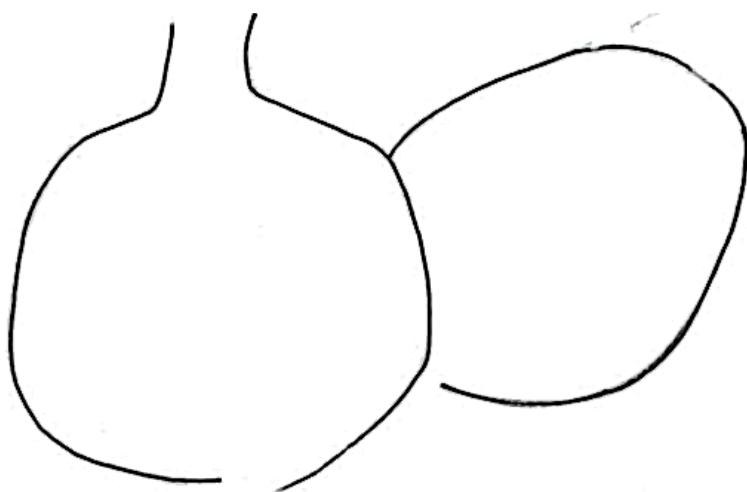

لومړۍ انځور

فعاليت

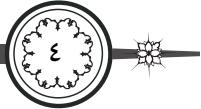
زده کوونکي دې لومړۍ انځور پر نريو خطونو رسم کړي بیا دې هغه
رنګه کړي.

دويم انځور

کورني دنده

يوه ميوه په خپله خوبنډه سکيچ او بیا یې رنګه کړئ.

٣

لاسي کار

موخه: زده کوونکي به له سيمه ييزو تو کو خخه د لاسي کار له جوپولو
سره بلد شي.

- پوبنتنې: • که چيرې تاسې د انار او ناك لاسي کار جورۇئ، له کومو موادو گىته اخلى؟
- آيا تاسې ويلاي شى چې د لاسي کار جوپول تاسو تە خە گىته لرى؟

دریم انځور

فعالیت

زده کوونکی دې لومړۍ د لاسي کار په اړوند ژور فکر وکړي، له سیمه ییزو توکو څخه دې پخپله د انار او ناک لاسي کار جوړ کړي.

لومړۍ انځور

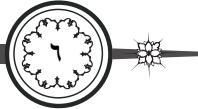

دویم انځور

کورنۍ دنده

تاسي د ناک او انار دلاسي کار په اړوند له مور او پلار څخه مرسته وغواړي.

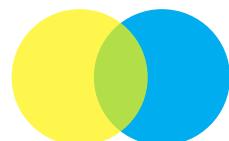
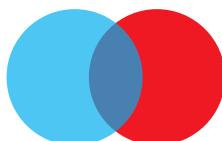
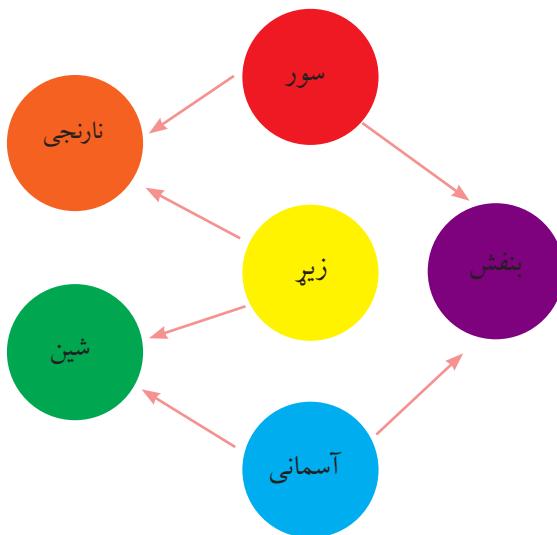

د هنر

اصلی رنگونه

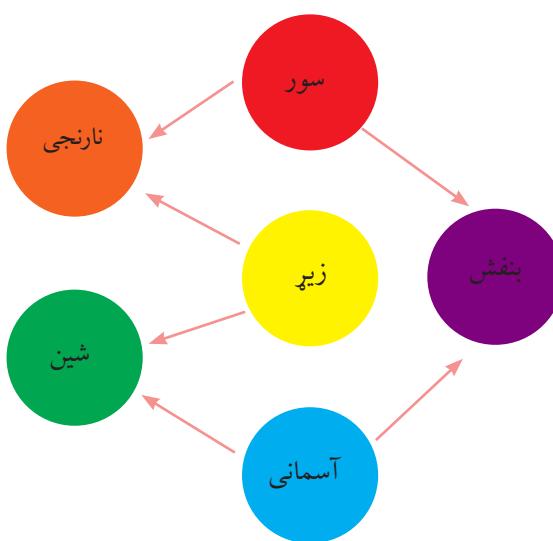
موخه: زده کوونکي به له دريو اصلی رنگونه او د هغوي له تركيب سره بلد شي.

- پوبنتني:
- له لاندي دريو رنگونه خخه نور رنگونه جورولاي شئ؟
  - آيا ويلاي شئ د آسماني او شين رنگ له تركيب خخه کوم رنگ په لاس راخي؟

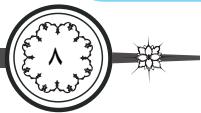

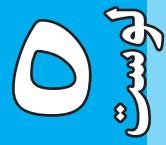
فعاليت: زده کوونکي دې لاندې رنگونه سره ترکيب کړي، بیا دې ووايي
چې تر لاسه شوي رنگونه خه نوميرې؟ د رنگونه په ترکيب کې بايد ژوره
پاملننه وشي، دوه رنگونه په مساوي اندازه سره ترکيب کړئ.

کورني دنده

زده کوونکي دې اصلې رنگونه د درسي کتاب له مخي په کتابچو کې رسم
او بیا دې يو له بل سره ترکيب کړي، او نوى رنگونه دې جوړ کړي.

خيالي رسم

موخه: زده کوونکي به له خيالي رسمونو سره او د هغې له رنگولو سره
بلد شي.

- پوبنتني:
- تاسي د کومو رنگونو جورول غواړئ؟
  - آيا تاسي کولای شئ د خپلې خونبې رنگونه جوړ کړئ او په انځور
کې يې عملی کړئ؟

فعالیت

لاندی یو انخور په خپلو کتابچو کې رسم کړئ او بیا نور خیالی شیان پکې زیات کړئ.

لومړی انخور

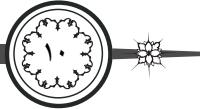

دویم انخور

کورنۍ دندہ

یو خیالی انخور رسم کړئ او بیا یې تولګي ته راوړئ او خپلو ملګرو ته یې بنکاره کړئ.

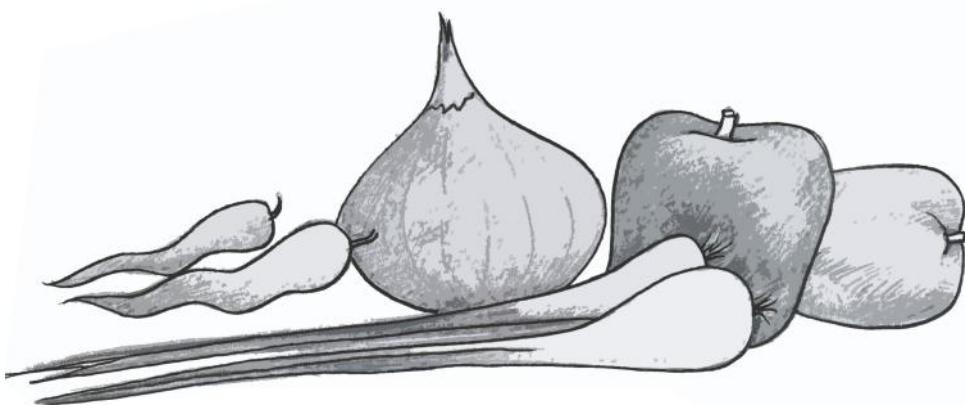

د سبو رسمول

موخه

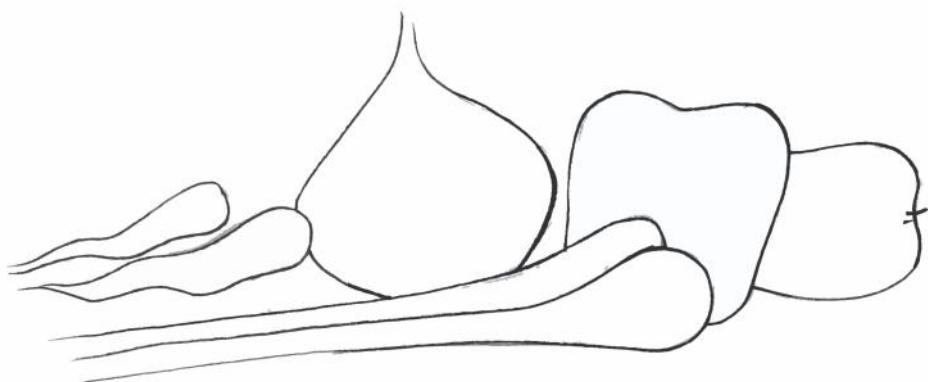
زده کوونکي به د سبو د رسمولو له لارو چارو سره بلد شي.

- پوبنستني:
- لاندي انخور د خه شي په واسطه روښانه کولاي شئ؟
  - کله مو د پنسل په واسطه سابه رسم کړي؟

دویم انخور

فعالیت: لاندې انځور د پنسل په واسطه سکیچ او بیا یې پرداز کړئ، هڅه وکړئ چې باندینې خطونه یې نري رسم او بیا یې پر پنسل روښانه کړئ.

لومړۍ انځور

کورنۍ دنده

يو ډول سابه په کتابچو کې رسم او د پنسل په واسطه یې پرداز کړئ.

د سبو رنگول

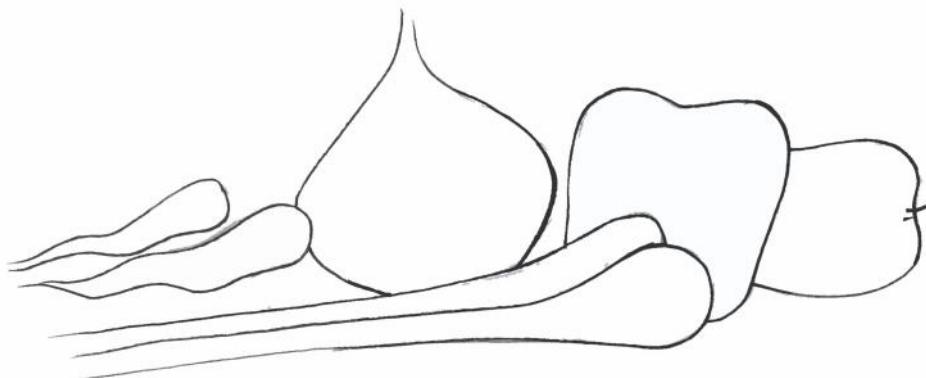
موخه
زده کونکی به د سبو د رنگولو له لارو چارو سره بلد شي.

پونتنه: • ستاسي چاپيريال کي کوم ڊول سابه پيدا کيږي، هغه مو کله
رسم کړي او رنګ کړيدي؟

دويم انځور

فعالیت: لاندی انخور له رسمولو وروسته په خپله خوبنې رنگه کړئ،
که درنګولو په وخت کې له کومې ستونزې سره مخامنځ شوئ له
بنوونکي مرسته وغواړئ او نظافت ته يې پاملنې وکړئ.

لومړۍ انخور

کورنۍ دنده

دسبو له ډلي څخه یو دلاسي کار په توګه جوړ او ټولګي ته
ې راوري.

د وني رسمول

موخه: زده کوونکي به د وني د رسمولو او رنگولو له لارو چارو سره بلد شي.

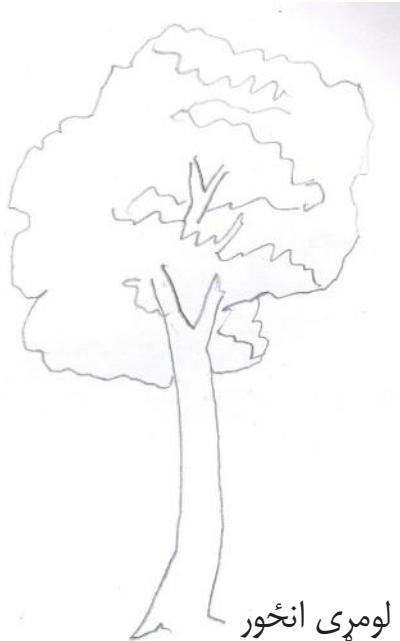
- پوبنتني:
- کله مو کومه ونه رسم او رنگه کړېده؟
  - د وني په رنگولو کې له کومو رنگونو خخه ګته اخلي؟

فعاليت: زده کوونکي دې لاندې انځور په خپله کتابچه په نري خط رسم کړي، او بیا دې د رسم پړاوونه په پام کې ونيسي. د بنوونکي لارښونو ته دې پاملنه وکړي.

دویم انځور

لومړی انځور

کورني دنده

ستاسي د کورني چاپریال یوه ونه رسم او بیا بې رنګه کړئ.

۹

خيالي رسمونه

موخه

زده کوونکي به د خيالي انخورونو له رسمولو سره بلد شي.

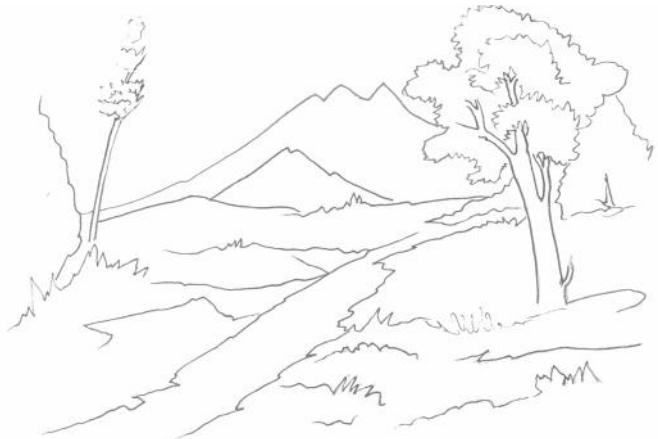
- پوبنتني: • خه موچي مخکي ليدلي، هغه له خپل فکر او خيال خخه رسمولي شئ؟
• تاسي کوم انخور تراوسه له خپل ذهن خخه رسم کړي دي؟

دریم انخور

فعالیت: زده کوونکی دی په هغه انځور چې مخکې بې لیدلی دی،
څو شیبې فکر وکړي، وروسته دی هغه پړاو پر پړاو له خپلې خوبنې
سره پر کاغذ رسم او پرداز کړي، بیا دی هغه رنګه کړي.

لومړۍ انځور

دویم انځور

کورنۍ دنده

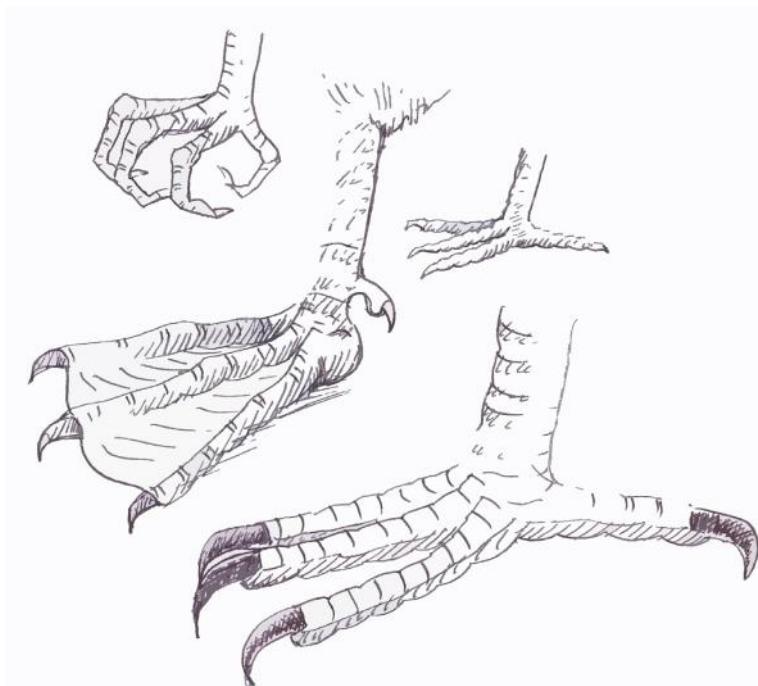
هغه خه مو چې په خیال کې گرځی په کتابچه کې
بې رسم او تولګي ته بې راواړئ.

۱۰ پنځی

د مرغانو د پښو رسماول

موخه: زده کوونکي به د مرغانو بدنه دغرو پر رسماولو او رنگولو پوه شي.

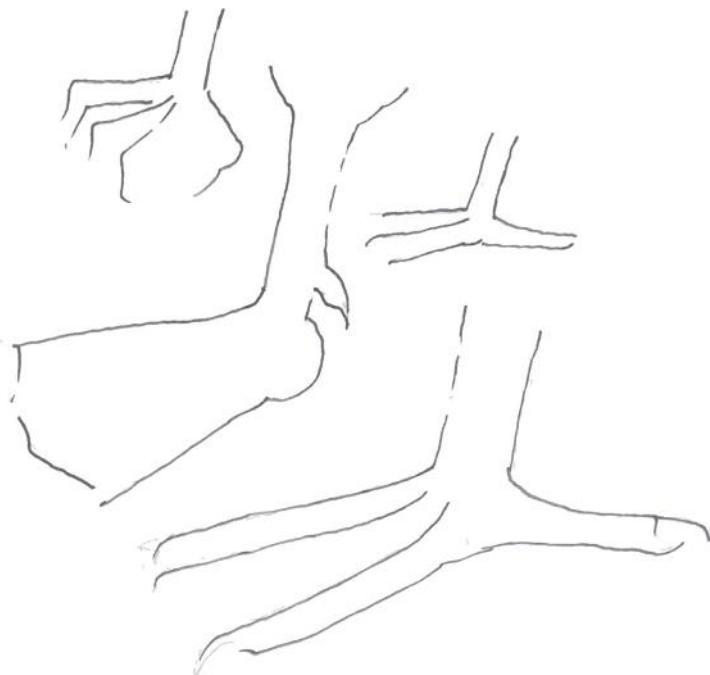
- پوبنتني:
- ترا او سه مو د کوم مرغه پښي رسم کړيدي؟
  - په لاندي انځور کې خه وينئ؟

دويم انځور

فعالیت

لاندې انځور د پړاونو په پام کې نیولو سره په ژوري پاملرنې سره سکيچ، بیا یې پر پنسل پرداز کړئ.

لومړۍ انځور

کورنۍ دندہ

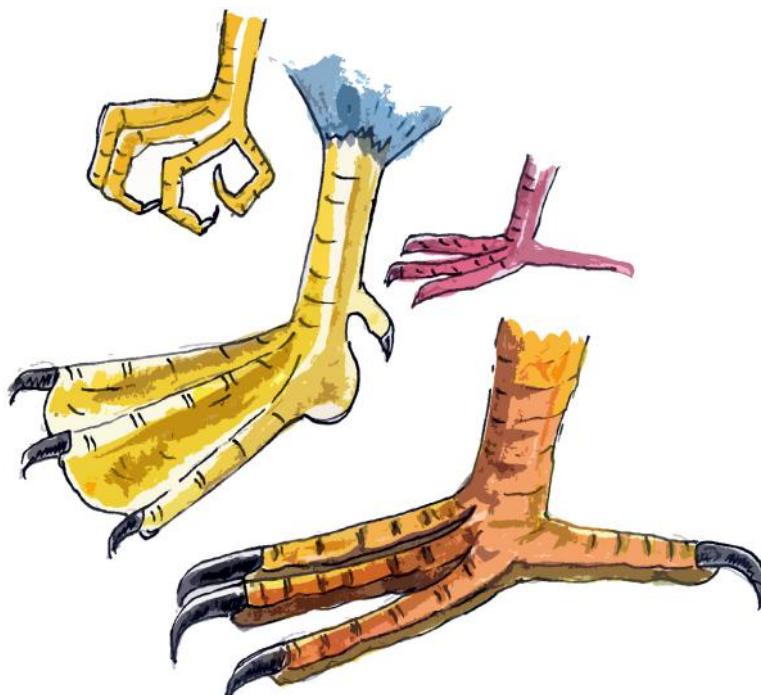
د یو مرغه انځور رسم کړئ.

د مرغانو د پښو رنگول

موخه

زده کونکی به د مرغانو د بدن د غرو له رنگولو سره اشنا شي.

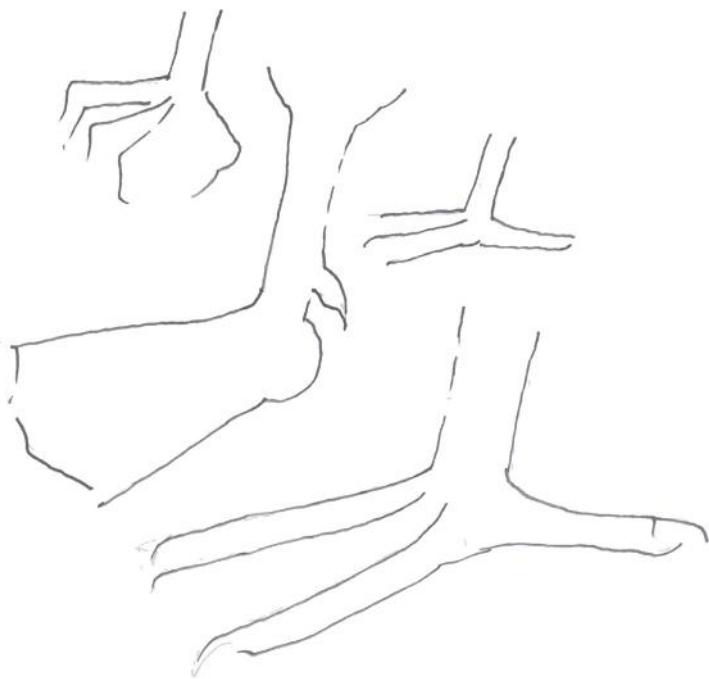
- پوښتنې: • ستاسو په نظر د کومو مرغانو د پښو رسول اسان دي؟
- د مرغانو د پښو په رنگولو کي له کومو رنگونو خخه گتهه اخلئ؟

دویم انځور

فعالیت

لاندې انځور د پړاوونو په پام کې نیولو سره رسم او رنګه کړئ، د انځور پاکۍ ته پاملننه وکړئ.

لومړۍ انځور

کورنۍ دندہ

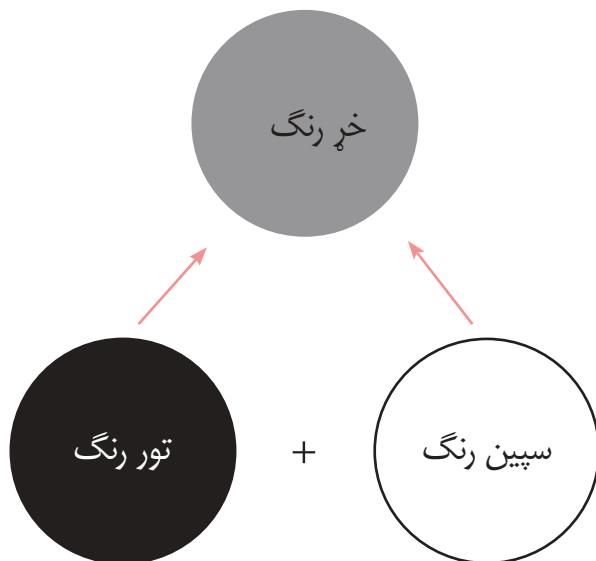

د مرغانو په منځ کې د توپیرونو په اړه له خپلو لویانو سره
وغږېږي!

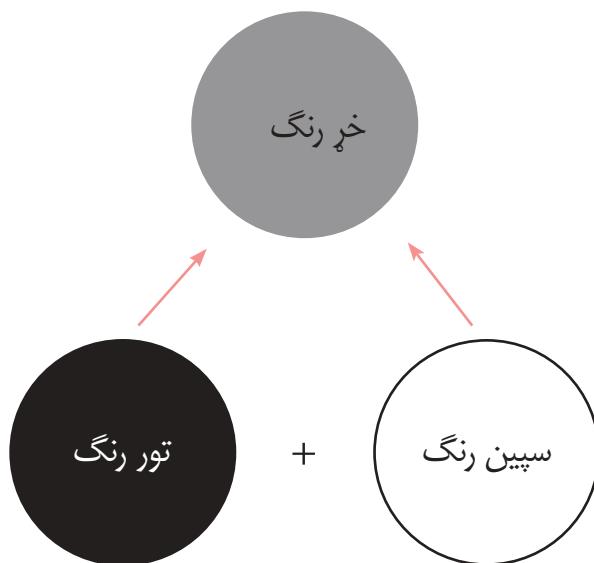
بې طرفه رنگونه

موخه: زده كۈونكىي بە لە بې طرفه رنگونو خىخە د گەپىي اخىستىپە لارو
چارو پوهشى.

- پۇنىتىپە: د بې طرفه رنگونو نومونە واخلى ؟
- آيا پە تولگىي كې مو بې طرفه رنگونه لىدىي او نوم يې اخىستى شى ؟

فعالیت: زده کونکی دی له دریو بی طرفه رنگونو (تور، سپین او خړ) خخه د انځورونو په روښانولو او تیاره کولو کې ګټه واخلي، تیاره ځایونه دې پر تور رنګ او سپین ځایونه دې په سپین رنګ او د انځورونو سیوری دې پر خړ رنګ، رنګ کړي.

کورنۍ دنده

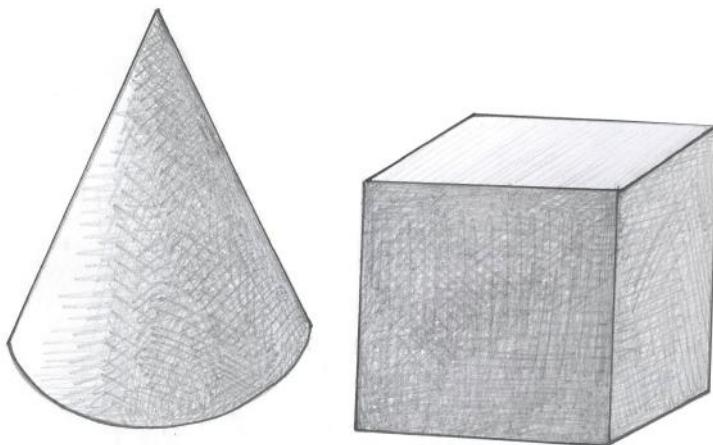
درنګونو دارزښت په باب فکر وکړئ اوپه تولګي کې پري
وغږېږي!

د هندسي شکلونو رسمول

موخه

زده کوونکي به د هندسي شکلونو له سکچ سره بلد شي.

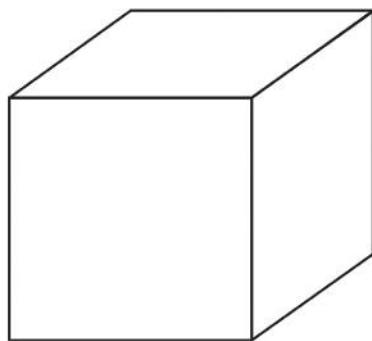
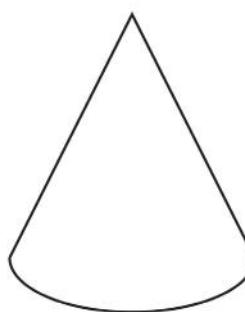
- پونتنې:**
- کومو شکلونو ته هندسي شکلونه وايي؟
  - کله مو هندسي شکلونه رسم کوي او بيا مو پر پنسل پرداز کريدي؟

دويم انځور

فعاليت

زده کوونکي دې د بنوونکي له تشریح وروسته يو هندسي شکل رسم او پرداز کړي.

لومړۍ انځور

کورني دنده

يو هندسي شکل رسم او پر پنسل يې پرداز کړئ.

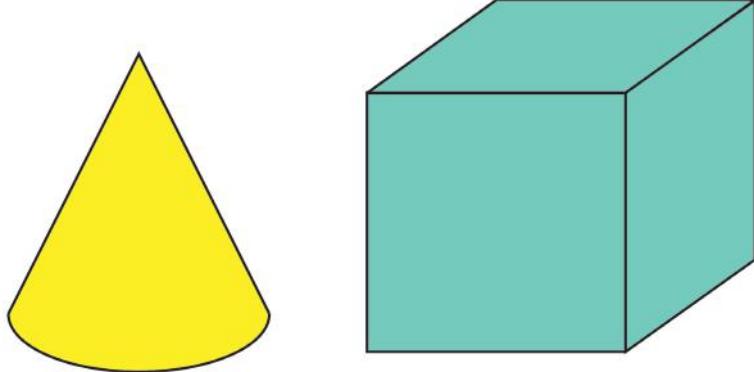
١٤

د هندسي شکلو نو رنگول

موخه

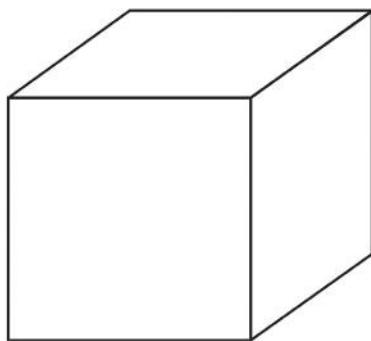
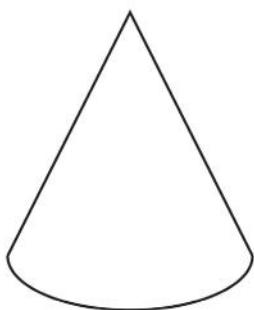
زده کوونکي به د هندسي شکلونو له رنگولو سره بلد شي.

- پوبنتني: • په لاندېنيو انځورونو کې کوم شکلونه وينې نومونه يې واخلئ؟
- په لاندېنيو انځورونو کې کوم رنګونه ليدل کېږي؟

دویم انځور

فعالیت: هره ڏله دې پخپله خوبنہ له لاندی شکلونو څخه یو رسم او رنگه کړي، وروسته دې دښوونکي له لارښوونې سره سم هغه ننداري ته وړاندې کړي.

لومړۍ انځور

کورنۍ دنده

یو هندسي شکل د کتاب له مخي په کتابچو کې رسم، او بیا یې رنگه کړئ.

١٥

لاسي کار

موخه: زده کوونکي به له بېلا بېلو پانو خخه د لاسي کار له جورولو سره آشنا شي.

- پوبنستني:
- تراوسه مو له پانو کوم شيان جورکړيدی؟
  - په لاندي شكل کي خه ګوري؟

دويم انځور

فعالیت

زده کوونکی دې له وچو پانو لاسي کار جوړ او له خپلې خوبنې سره
سم دې رنګه کړي.

لومړۍ انځور

کورنۍ دنده

زده کوونکی دې له کاغذ څخه لاسي کار جوړ او بیا
دې ټولگی ته راوړي.

لپ ۱۷

د غوايي ۵ سر رسمول

موخه: زده کوونکي به د حيواناتو د بدن د غړو رسمولو او پرداز سره
اشنا شي.

- پوبنستني:
- کله مو دغوايي سر رسم او پرداز کړي دي؟
  - په لاندي شکل کې خه ګوري

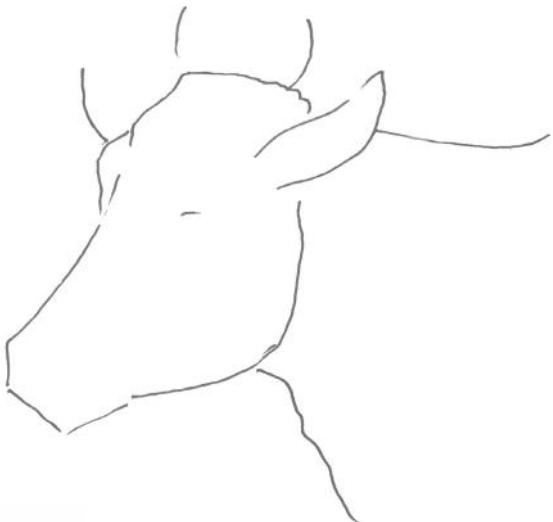

دریم انځور

فعالیت: لاندی شکل په نریو خطونو پراو پر پراو رسم، وروسته بې پر نرم پنسل پرداز کړئ. د رسمولو په جريان کې، که له کومو ستونزو سره مخامنځ شوئ، له بنوونکي مرسته وغواړئ.

لومړی انځور

دویمه انځور

کورني دنده

په خپله سيمه کې کورني حیوانات و گورئ او د غواړي د بدنه یو غړي رسم کړئ.

د آس د سر رنگول

د آس د سر رنگول

موخه

زده کونکی به د آس د سر له رنگولو سره اشنا شي.

- پوبنتني: • د آس د سر په رنگولو کې له کومو رنگونو خخه کار اخلي؟
- تا سو کله آس له نېردي ليدلى او د هغه د بدن غړي مو رسه کړېدي؟

دریم انځور

فعالیت

زده کوونکی دې لاتدې انځورونو ته په پاملرنې سره د بسوونکي له
لارښوونې سره سم، هغه رنګه کړي.

لومړی انځور

دویم انځور

کورنۍ دنده

به خپله خوبنې یو حیوان رسم او رنګه کړئ.

د ګل رسمول

موخه

زده کوونکي به د ګلاتو له سکيچ او رسمولو سره بلد شي.

- پوبنتني: • په لاندي انځور کې خه وينئ؟
- کله مو په پنسل سره ګل رسم او پرداز کړي دي؟

دویم انځور

فعالیت

زده کوونکی دې لاندې انځور د بنوونکي له لارښونکي سره سم رسم او پر پنسل دې پرداز کړي.

لومړۍ انځور

کورنۍ دنده

يو ګل پر پنسل د کتاب له مخيې رسم کړئ.

د گل رنگول

موخه

زده کوونکي به د گل له رسولو او رنگولو سره بلد شي.

- پوبنتني:**
- آيا تاسي په کورونو کي گلان رسموي؟
  - ستاسو د گلانو کوم رنگونه خوبنېږي؟

دویم انځور

فعالیت

لاندې انځور د رنګونو ترکیب ته پر پاملنې سره په کتابچو کې رسم او بیا بې رنگ کړئ.

لومړۍ انځور

کورنۍ دندہ

يو ګل د کتاب له مخي پپراو پر پپراو په کتابچو کې رسم او رنگ کړئ.

٢٠

د مرغه رنگول

موخه

زده کوونکي به د مرغانو له رسمولو او رنگولو سره بلد شي.

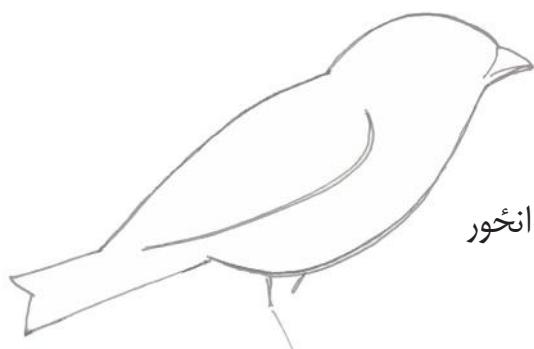
- پونتنې:
- کله مو يو مرغه رسم او رنگ کړي دي؟
  - په لاندي شکل کې خه ګوري؟

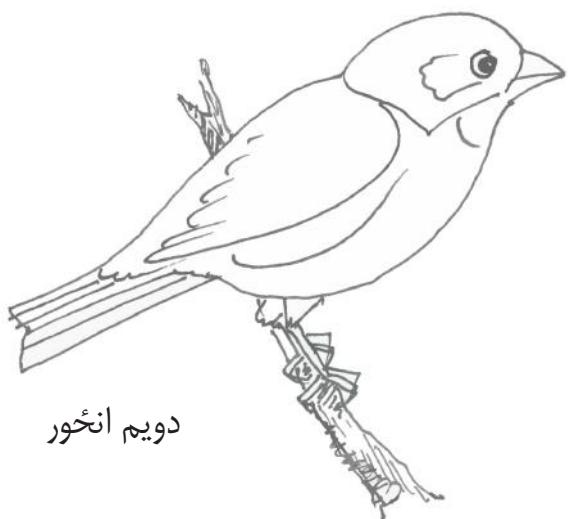
دریم انځور

فعاليت

زده کوونکي دی لاندې شکل ته بنه وگوري، يو مرغه دی مرحله په مرحله رسم او رنګ کړي.

لومړۍ انځور

دویم انځور

کورني دنده

په خپلو کتابچو کې د کتاب له مخې يو مرغه رسم کړئ.

د طوطي رنگول

موخه: زده کوونکي به د طوطي له رسماولو او رنگولو سره بلدتیا پیدا کري.

- پونستني: • تا سو ويلاي شئ چې د طوطي د انځور شکل په رنگولو کې له کومو رنگونو خنځه ګته اخيستل کيږي؟
- په لاندي انځور کې کوم مرغه ليدل کيږي، نوم بي واخلي؟

فعالیت: زده کونکی دې شکلونه پړاو پر پړاو سکیچ او رنګه کړي، په رنګونو کې دې ژوره پاملننه وکړي او که ستونزه وي، له نبونکی دې مرسته وغواړي.

لومړۍ انځور

دویم انځور

کورنۍ دندہ

د طوطی شکل د کتاب له مخي سکیچ او هغه په خپلو کتابچو کې رنګ کړئ.

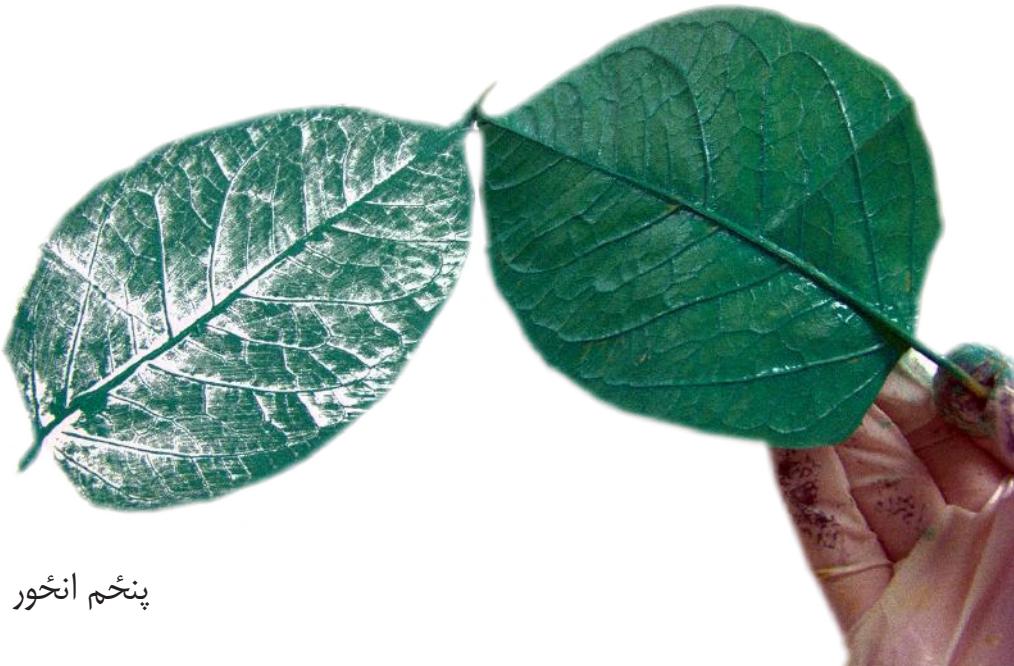
۳۲

د پانو په واسطه تاپه کول

موخه

زده کونکی به په رنگ سره دپانو له تاپه کاری سره اشنا شي.

- پوبنتنې:
- کله مو په رنگ سره د کاغذ پر مخ د پانو تاپه کاري کړ بده؟
  - سر بيره پر لاندي شکل له پانو نور خه جوړېږي؟

پنځم انځور

فعالیت: زده کوونکی دې هغه پانې چې له خان سره يې راوړي دی، د برس په واسطه رنګ کړي، وروسته دې د کاغذ پر منځ تاپه کاري پري وکړي.

لومړۍ انځور

دویمه انځور

دریم انځور

څلورم انځور

کورنۍ دنده

زده کوونکی دې اپوند فعالیت به کورکې تکرار کړي.

٣٣

د ابتکاري رسمونو او شکلونو جورول

موخه: زده کوونکي به د رنگ او پاني په واسطه د بېلابېلو رسمونو او
شکلونو له جورولو سره آشنا شي.

- پوبنتني:
- آيا د وني له پاني مو کله خه شى جور کريدي؟
  - لاندي شكل خه نوميري او له کومو موادو جور شوي دي؟

دويم انځور

فعالیت: زده کوونکی دې له هغه پایهو خخه چې له ئان سره بې راپری دی په خپله خوبنې یو ابتكاري شکل د بنوونکي له لاربسوونې سره سم جور کړي.

کورنۍ دنده

زده کوونکی دې له پایهو خخه د کتاب له شکل سره سم یو لاسي کار جور کړي.

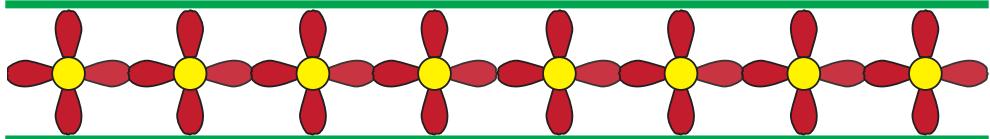
۴۳

د چیزاین جوړول

موخه

زده کوونکي به د ګل د جوړولو او چیزاین لاري چاري زده کړي.

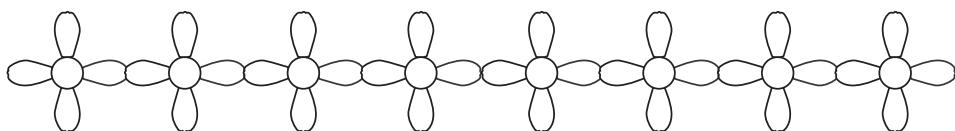
- پوبنتني:
- تاسي کولای شئ د ګل له پانيو یو چیزاین جوړ کړئ؟
  - کله مو د ګلانو پانيو خخه چیزاین جوړ کړي دی؟

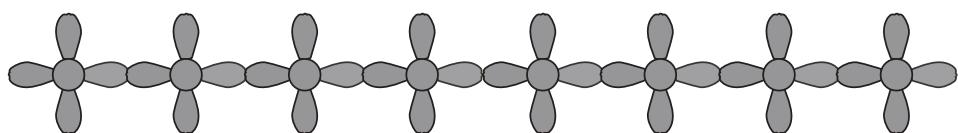
دریم انځور

فعالیت

د گل له پانو څخه یو ابتكاري ډیزاین جوړ کړئ.

دویم انځور

لومړۍ انځور

کورنۍ دنده

پورته عملیه په کور کې تکرار کړئ.

٢٥

د ڌيزاين رسمول

موخه

زده کوونکي به د پنسل په واسطه له بیلا بیلو ڌيزاينونو سره بلد شي.

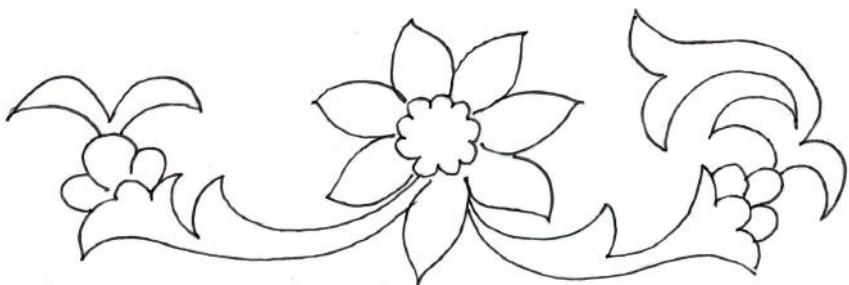
- پوبنتنی: • په تپرو ټولگيو کي مو پر کومو ڌيزاينونو کار کړي دي؟
• له ڌيزاين خخه په کومو برخو کي گته اخيستل کېږي؟

دویم انھور

فعالیت

زده کونکی دې لاندې شکل ته پرداز ورکړي، بیا دې پړاو پر پړاو رسم کړي.

لومړۍ انځور

کونکی دنده

يو وار بیا ډیزاینونه په کتابچو کې رسم کړئ.

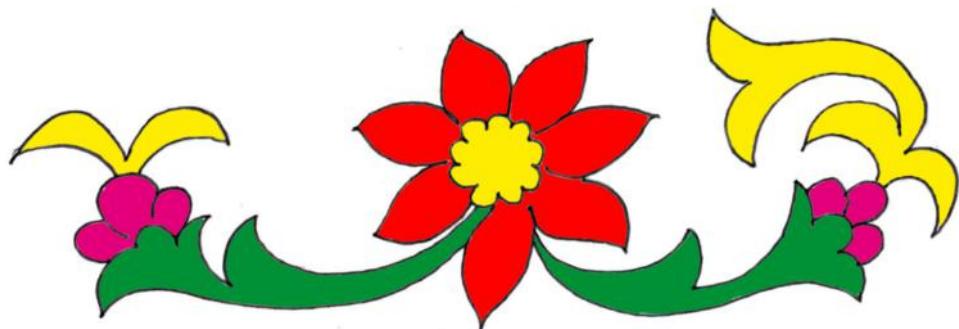
۳۷

د ډیزاین رنگول

موخه

زده کوونکي به د ډیزاین د رنگولو لاري چاري سمې زده کړي.

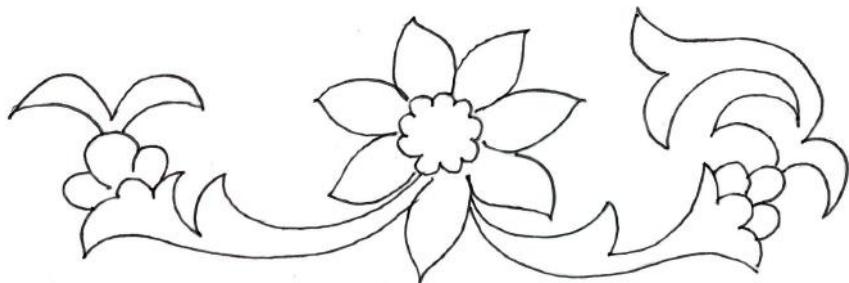
- پوبنتني: • آيا د هغو ډیزاینو په هکله چې ستاسو په سيمه کې دي، معلومات ورکولی شي؟
- د اسلامي سبک د ډیزاینو خخه چپته ګته اخيستل شوي دي؟

دویم انځور

فعالیت

لاندی شکل رسم او بیا یې رنگ کړئ.

لومړۍ انځور

کورنۍ دنده

پر هغو ډیزاینوونو چې ستا سو په سیمه کې دی، کار وکړئ.

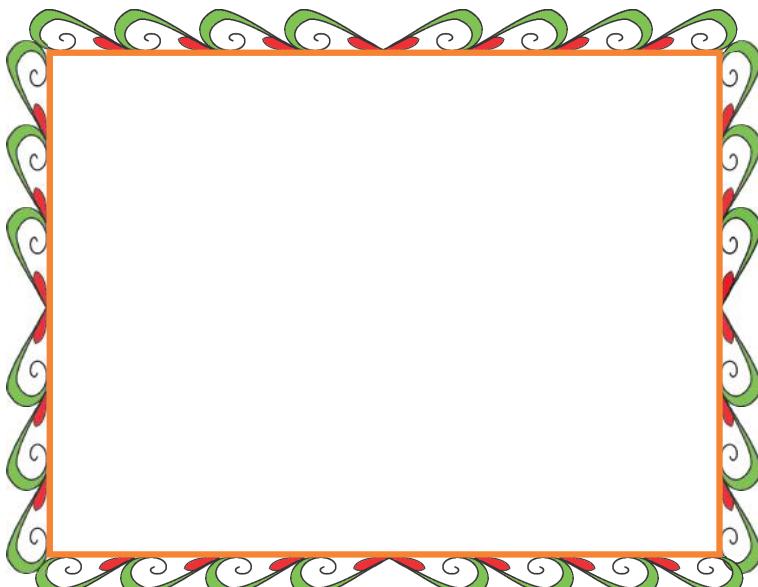

۱۷

د پنسل په واسطه د ډیزاینو نو رسمول

موخه: زده کونکی به پر پنسل د چول ډول ډیزاینو نو له رسمولو او رنگولو سره بلد شي.

پوبنتنه: پوهيرئ چې ډيزانونه په کومو ځایونو کې خنګه کارول کيږي؟

دویم انټور

فعالیت

د دیزاین په اړوند خپله نقشه پر کاغذ طرح کړئ، هغه د کاغذ پر مخ د پانې خلورو خواو ته ترتیب اوتنظیم کړئ.

لومړۍ انځور

کورنۍ دندہ

له خپلې خوبنې سره سه دیزاینونه طرح او رسم کړئ.

د افغانی جامو رنگول

موخه: زده کوونکي به د افغانی لباس له رسمولو او رنگولو سره بلد
شي:

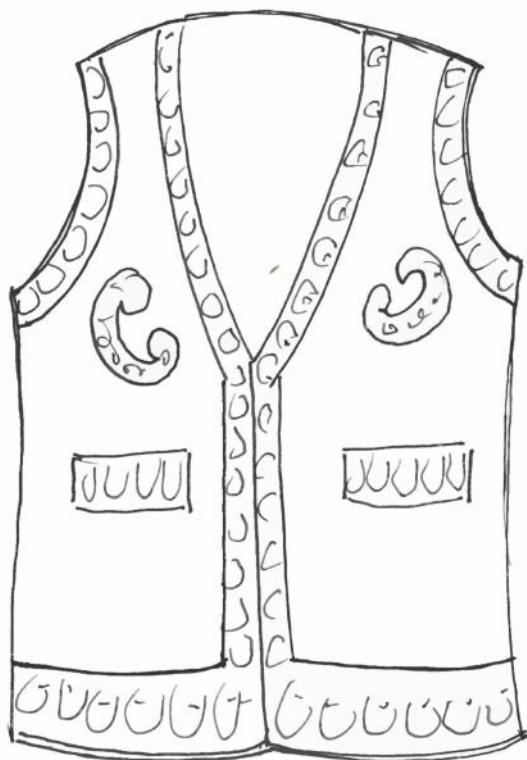
- پوبنتني: • کله مو افغانی جامي رسم او رنگ کړيدی؟
- په لاندي انځور کې خه شی وينئ؟

دویم انځور

فعالیت

د بسوونکي د لاربسوونو په پام کې نیولو سره لاتدي انځور رسم او رنگ کړئ.

لومړۍ انځور

کورنۍ دندہ

د سیمه بیزو جامو د پیژندلو په اړوند له مور او پلار څخه پوبنتنه وکړئ او هغه په کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

د تاریخي آثارو رسمول

موخه

زده کونکي به د خپل هیواد د تاریخي آثارو په رسمولو و پوهیري

پونښتني: • آيا تا سو کله د هېواد له تاریخي آثارو څخه کوم یو رسم او رنګ کړي
دی؟

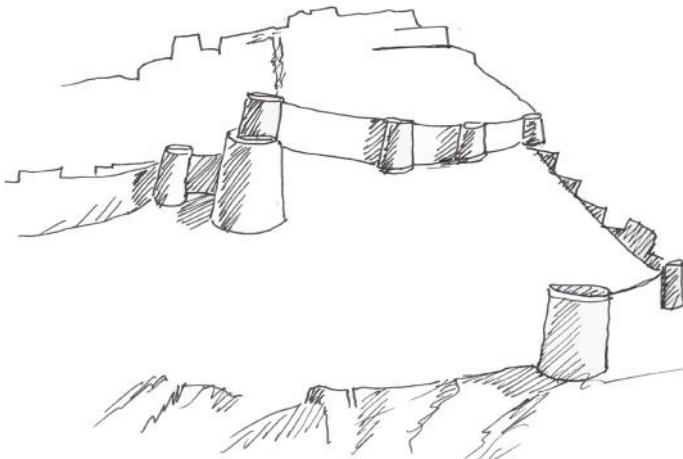
دریم انځور

فعالیت

لاندی شکل د نرم پنسل په واسطه رسم او رنگ کړئ.

لومړی انځور

دویم انځور

کورنۍ دندہ

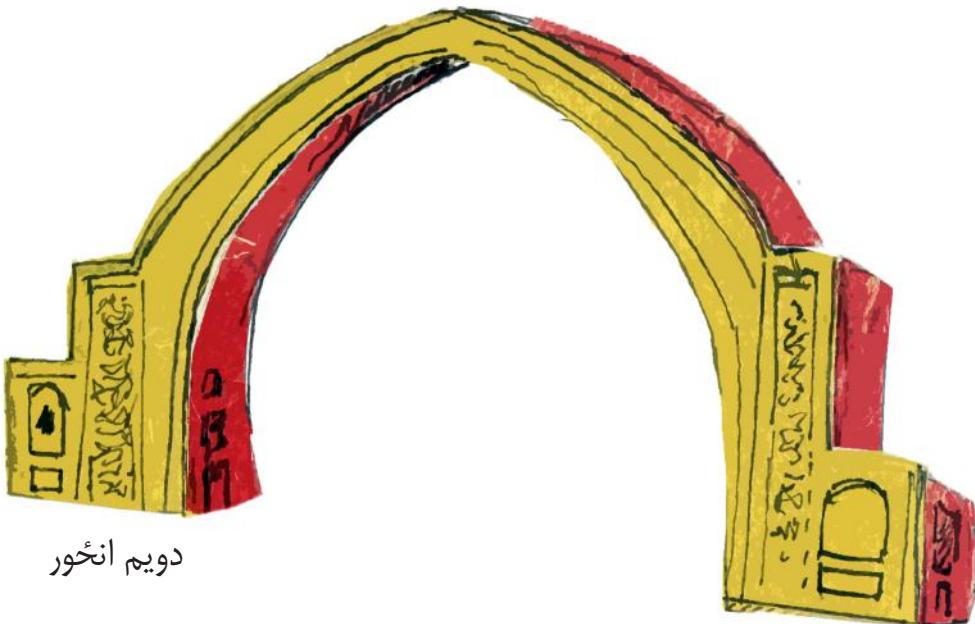
د کتاب انځور ته ژوره پاملننه وکړئ، بیا یې پر پنسل رسم او رنگ کړئ.

٣٠

تاریخي آثار

موخه: زده کوونکي به له کاغذ خخه د بُست د کلا له جورولو سره
بلد شي.

- پوبنستني: • د بُست د کلا د دروازى يوه د لاسي کار مجسمه له کومو موادو
خخه جورولي شو؟
- په لاندي انځور کې څه وينئ؟

دویم انځور

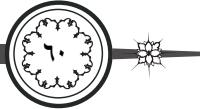
فعالیت: هره ډله دې د بُست د کالا دروازې ته په ژوري پاملرنې سره رنګه کاغذ خخه د هغې په شان یوه نمونه جوړه کړي، وروسته دې نندارې ته وړاندې کړي.

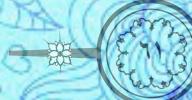
لومړۍ انځور

کورنۍ دنده

د بُست کالا له هغه توکو چې ستا سو په واک کې دی، جوړه او بیاپې تولګي ته راوړئ.

دومه برخه
درسامی هنر د تدریس لارنسود

(۱۷) او (۸) مخونه

د تدریس وخت (دوه درسي ساعتونه)

لومړۍ ساعت

د لوست عنوان	اصلی رنګونه
عمومي موخي	له دريو اصلی رنګونو سره د زده کوونکو بلدتیا.
- د زده کړي موخي - پوهنېزې - مهارتې - ذهنیتې	له زده کوونکو هيله کېري چې د لوست تر پایه پوري لاندې موخي تر لاسه کړي. - له دريو اصلی رنګونو سره به بلدشي. - درې اصلی رنګونه به سره ترکیب کړاي شي. - له رنګولو سره به یې مينه پیدا شي.
د تدریس طریقه تمرین	ډله یېز او خانګړي فعالیتونه، پوبنتنې او څوابونه، عملی کار او ترمین
د تدریس وسیلې	رنګ، کاغذ، برس، د اوپو لوښی، پنسل، پنسل پاک او د هنر کتاب
ارزوونه	د خپل ډاډ تر لاسه کولو لپاره بنوونکي له زده کوونکو خو پوبنتنې کوي.
لومړني فعالیتونه	سلام، لنډه احوال پوبنتنه، د حاضري اخیستل، د تولګي تنظيم، د کورنۍ دندې کتل او پر نوي لوست پیل کول.
	انګيزوی پوبنتنه: کله مو درې اصلی رنګونه سره ترکیب کړیدي؟

وخت
۳۵ دقیقې

د بسوونکي فعالیتونه

- د دريو اصلی رنگونو نومونه زده کوونکو ته وروپیزئ.
- د رنگو په تركیب کې له هغوي سره مرسته ورکړئ.
- د رنگونو په اپوند زده کوونکو ته معلومات ورکړئ.
- د دوى پوبنتو ته خواب ورکړئ.
- درې اصلی رنگونه د کاغذ پر مخ تركیب کړئ.

کورنۍ دنده

په کور کې یو وار بیا درې اصلی رنگونه سره تركیب کړئ.

اضافي معلومات

ښاغلي بسوونکي! درې اصلی رنگونه: سور، ژبر او آسماني دي، د سره، او آسماني رنگونو له تركیب خخه بنفش رنگ تر لاسه کيري. که چېرې سور او آسماني رنگونه سره تركیب کړو، نارنجي رنگ جوپيري، که چېرې ژبر او آسماني سره تركیب شي، شين رنگ جوپيري. اصلی رنگونه په طبیعت کې په طبیعي بنه شتون لري، د رنگونو د تركیب په نتيجه کې دويم او دريم رنگ تر لاسه کيري، خینې رنگونه د بې طرفو رنگونو او یا د ختنې رنگونو په نوم ياديري، دا چول رنگونه د ګرم او سپو رنگونو په هکله اغيزمن دي او ډير کارول کيري. هغه رنگونه چې د بې طرفو رنگونو په نوم ياديري، د سپو او ګرم رنگونو د تياره او روښانه کولو په اپوند له هغوي گته اخيستل کيري او د رنگو په حلقة کې نه شامليري.

۹

(۱۷ او ۱۸) مخونه

د تدریس وخت (دوه درسي ساعتونه)

لومړۍ ساعت

د لوست عنوان	خيالي رسم
عمومي موخي	له خيالي رسمونو سره او د هغي له رنگه کولو سره د زده کوونکو بلديا.
- د زده کري موخي - پوهنيزې - مهارتې - ذهناني	له زده کوونکو هيله کيري چې د لوست په پاي کې لاندي موختوه ورسپيري. - زده کوونکي به پر پنسل له خيالي رسمولو سره بلد شي. - یوه خيالي منظره به پر پنسل رسم کړاي شي. - د طبيعي او خيالي منظرو له رسمولو سره به یې مينه پيدا شي.
د تدریس طريقة	ډله ييز او خانګري فعالیتونه، پونښتني او څوابونه، عملی کار او تمرين
د تدریس وسيلي	رنګ، کاغذ، برس، د او بولونې، پنسل، پنسل پاک او د هنر کتاب
ارزونه	د خپل ډاه تر لاسه کولو لپاره له زده کوونکو، پونښتني وکړئ.
لومړني فعالیتونه	سلام، احوال پونښته، حاضري، د ټولګي تنظيم، د کورني دندې کتل او له تېر لوست سره په اړیکه کې پر نوي لوست پيل کول.
	انګيزوي پونښتني: د خيالي رسمونو په اړوند خه ويلاي شئ.

وخت
۳۵ دقیقی

د بسوونکي فعالیتونه

- د خیالي رسمونو په اړه زده کوونکوته معلومات ورکړئ.
- د دې لوست انځور پر تختې رسم کړئ.
- د رسم د لريوالی او نيرديوالی په اړه معلومات ورکړئ.
- زده کوونکي د رسمولو لپاره وهشوي.

کورنۍ دنده

خيالي منظره رسم او تولګي ته راوړئ.

اضافي معلومات

بناغلي بسوونکي! د خيالي رسمونو په اړوند زده کوونکي متوجه کړئ، د هنري موضوعاتو په اړوند فکر کول چير اړين دي. زده کوونکوته د یوه انځور رسمول، د لاسي کار جوړول او ډيزاين داسي ورزده کړئ، چې هغوي د هر خه په باره کې ژور فکر وکړي، فکر کول نه یوازې په هنر کې، بلکې په ټولو مضمونونو کې گټور دي. په عملی ډول د یوه شي رسمول، جوړول او ډيزاين په اړه د پوهې او درک قوه لوروی، نوي شيان له خپل خيال خخه رامنځ ته کوي او گته تري اخلي.

۱۹

(۳۸ و ۳۷) مخونه

د تدریس وقت (دوه درسي ساعتونه)

لومړۍ ساعت

د لوست عنوان	د ګل رنگول	لومړۍ ساعت
عمومي موخي	د پنسل په واسطه د ګل له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا.	
- د زده کړي موخي پوهنېزې مهارتې ذهنيتې	له زده کوونکو هيله کېږي چې د لوست په پای کې لاندې موختوته ورسيږي. - زده کوونکي به د ګل له رسمولو سره بلد تیا پیدا کړي. - زده کوونکي به ګل رسم کړاي شي. - زده کوونکي به د ګل له رسمولو سره مينه پیدا کړي.	
د تدریس طریقه تمرين	ډله یېز او خانګړي فعالیتونه، پوبنتې او څوابونه، عملی کار او ترمین	
د تدریس وسیلي	رنګ، کاغذ، برس، او بولونۍ، پنسل، پنسل پاک او د هنر کتاب	
ارزوونه	ښوونکي د خپل ډاډ تر لاسه کولو په موخه له زده کوونکو خو پوبنتې کوي.	
لومړني فعالیتونه	سلام، لنډه احوال پوبنتنه، حاضري اخیستل، د ټولګي تنظيم د کورنې دندې له کتلوا وروسته له ټېر لوست سره په اړیکه کې پر نوي لوست پیل کول.	5 دقیقې
انګیزوی پوبنتنه: کله مو ګل رسم او رنګه کړي دی؟		5 دقیقې

مدت زمان د گل د رسماولو او رنگولو په اړوند زده کوونکو ته معلومات ورکړئ. ۳۵ دقیقه	د بنوونکي فعالیتونه <ul style="list-style-type: none"> • د گل د رسماولو او رنگولو په اړوند زده کوونکو ته معلومات ورکړئ. • د زده کوونکو په وړاندې یو ګل رسماولو او رنگه کړئ. • زده کوونکي رسامي ته وهشوي. • د زده کوونکو رسماونه اصلاح کړئ.
--	---

کورنۍ دنده

په خپله خوبنې یو ګل رسماولو کړئ.

اضافي معلومات

ښاغلي بنوونکي دې د ټولو هغو موجوداتو په باره کې چې لوی خدای(ج) په طبیعت کې پیدا کړي دي او خانګري سکلا لري، زده کوونکو ته معلومات ورکړي، په خانګري ډول ګلان ډيره سکلا لري، چې د کورونو د ميلمستونو، باځ او باغچې د سکلا لپاره کړل کېږي. ګلان بېل بېل رنګونه، لکه: سور، ژپر، آسماني، ګلابي، بنفش، سپين، قهوه يې او نور رنګونه لري.
که چېږي انسان د ګلاني رنګونو ته په طبیعت کې دقیق شي، د لوی خدای(ج) په قدرت يې باور نور هم زیاتېرو.

ښاغلي بنوونکي! په دې کتاب کې د تدریس دلار بسود د بیا یکولو خخه چده شویده. تاسې کولی شي چې له دې لارښود خخه د ټولو لوستونو په تدریس کې د بیلګې په توګه ګټه واخلئ.